

Jaarplan 2025

Vastgesteld op 16-6-2025

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Funcities en werkwijze van het ENW	4
	Organisatie	4
	Vergaderkalender	4
3.	Speerpunten in 2025	5
	Algemeen	5
4.	Activiteiten en producten	7
	Rol, positie en organisatie van het ENW	7
	Kwaliteit van de advisering	8
5.	Communicatie	10
	Website	10
	Infostroom	10
	ENW-dag	11
6.	Financiering en capaciteit	12
	Financiering	12
	Bemensing secretariaat	12

1. Inleiding

Het Expertise Netwerk Waterveiligheid is een onafhankelijk kennisnetwerk van specialisten in waterveiligheid. De belangrijkste taak van het ENW is het (gevraagd én ongevraagd) adviseren van overheidsorganisaties met een verantwoordelijkheid voor waterveiligheid over actuele vraagstukken en innovaties.

Daarom zorgt het ENW voor het bundelen en delen van kennis over bescherming tegen overstromingen en over actuele issues en innovaties. Zo draagt het netwerk bij aan de kwaliteit van de innovaties, producten en uitvoering van waterveiligheidstaken.

Het Instellingsbesluit schrijft voor dat het Expertise Netwerk Waterveiligheid (ENW) een jaarplan opstelt dat inzicht geeft in de voorziene activiteiten, de organisatie van het ENW, de begroting en de verwachte ontwikkelingen. Daarnaast beschrijft het jaarplan de doelen voor het komende jaar en de ontwikkelingen die het ENW nauwgezet wil volgen vanwege de mogelijke gevolgen voor de waterveiligheid. Het jaarplan wordt aangeboden aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat, in de praktijk de directeur-generaal Water en Bodem (DGWB).

Doelen van het jaarplan

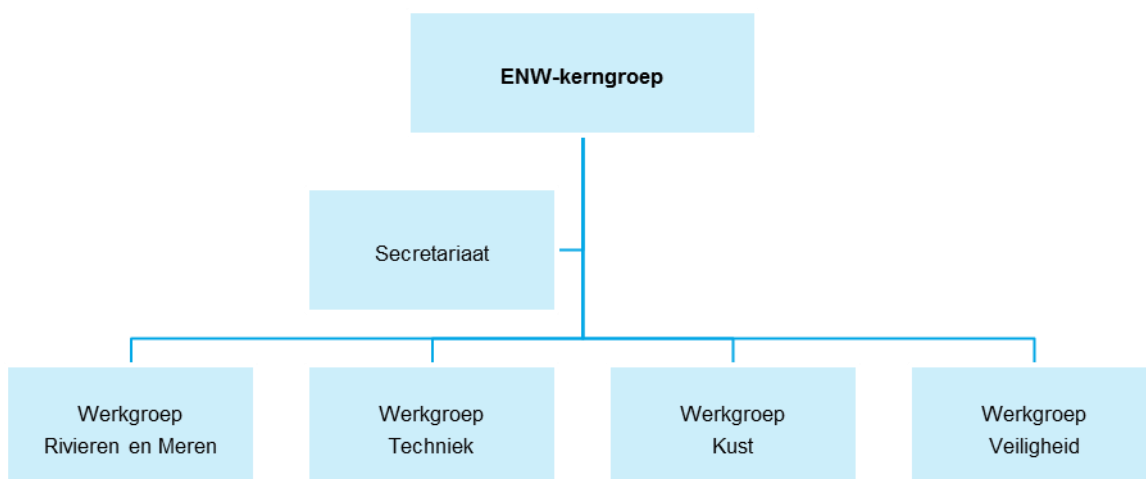
- Anticiperen op gevraagd advies
 - Weten wat er op het ENW afkomt draagt bij aan een goede planning en een inschatting van de benodigde werkzaamheden voor leden en secretariaat.
- Benoemen van relevante thema's
 - Het ENW vindt, vanuit zijn kennis en overzicht, bepaalde thema's belangrijk dan wel prioritair en wil dit kenbaar maken en er aandacht aan besteden.
- Benoemen beoogde activiteiten
 - Inzicht geven over de geplande activiteiten aan DGWB en de leden.
 - Aangeven hoe het ENW in 2025 invulling geeft aan zijn taken (adviseur, netwerkfunctie), welke activiteiten er worden ontplooid en welke producten worden gemaakt.
- Inzicht geven in benodigde financiën en capaciteit
 - Dit ten behoeve van het beschikbaar stellen van budget en capaciteit door DGWB.

2. Functies en werkwijze van het ENW

Organisatie

Het ENW bestaat uit een Kerngroep van minimaal vijf en maximaal twaalf leden, onder wie de voorzitter. De Kerngroep heeft voor de uitoefening van zijn taak werkgroepen samengesteld die belast zijn met concrete door het ENW aan te duiden werkzaamheden. De voorzitters van deze werkgroepen zijn lid van de Kerngroep. Op dit moment zijn er vier vaste werkgroepen met een gemiddelde bezetting van vijftien personen.

De Kerngroep en werkgroepen worden ondersteund door het ENW-secretariaat. Het secretariaat wordt voorzien door de minister van Infrastructuur en Waterstaat, maar is alleen verantwoording schuldig aan de voorzitter van het ENW.

Figuur 1. Organogram van het ENW.

Vergaderkalender

De Kerngroep en de vier werkgroepen vergaderen vijf- tot zevenmaal per jaar. De data waarop de vergaderingen van de Kerngroep en werkgroepen plaatsvinden, worden vermeld op de [website](#).

3. Speerpunten in 2025

Algemeen

Het ENW volgt de ontwikkelingen binnen de programma's en projecten die raken aan waterveiligheid en zal, al dan niet gevraagd, advies uitbrengen op het moment dat dat nodig wordt geacht. De ontwikkeling en toepassing van nieuwe kennis en innovatieve oplossingen staat standaard hoog op de agenda. Het ENW wil flexibel kunnen inspringen op de vragen die worden gesteld. Daarom bevat dit jaarplan geen planning, maar wordt alleen een aantal thema's benoemd die het ENW dit jaar nader wil uitwerken tot gevraagde of ongevraagde adviezen. Deze thema's zijn:

- **Dijkversterkingen op slappe ondergrond**

In 2022 heeft het ENW een advies uitgebracht over een specifieke dijkversterking op een slappe ondergrond, waarin tevens algemene aanbevelingen werden gegeven voor soortgelijke toekomstige situaties. Het ENW is voornemens hieraan een vervolg te geven, waarbij ingegaan zal worden op de technische aspecten van een dijkversterking op een slappe ondergrond en de consequenties voor de omgeving, bijvoorbeeld de veiligheid van de bebouwing en bewoners direct achter de dijk na het uitvoeren van de dijkversterking.

- **Toepassing van de KNMI'23-scenario's en lange termijn ontwikkelingen**

Het ENW wil richting geven aan het omgaan met onzekerheden in klimaatverandering bij het versterken van waterkeringen en bij ruimtelijke reserveringen. Wat betekenen de nieuwe inzichten in (extreme) zeespiegelstijging, neerslag en droogte voor het watersysteem, de waterkeringen en de houdbaarheid van de huidige strategieën voor de langere termijn? Het ENW-advies 'Omgaan met onzekerheden bij toekomstverwachtingen' uit 2019 wordt bij de beantwoording betrokken. Daarnaast wil het ENW ook specifiek ingaan op hoe hiermee kan worden omgegaan bij ruimtelijke reserveringen die een onderwerp zijn binnen het programma Ruimte voor de Rivier 2.0.

- **Zeespiegelstijging en de consequenties voor het watersysteem en waterveiligheid**

In het derde kwartaal van 2025 levert het Kennisprogramma Zeespiegelstijging een groot aantal rapporten op, onder andere over adaptatiepaden, Nature Based Solutions (NBS), zandige kust en een eindrapport. Het ENW wil graag haar inbreng leveren bij de relevante resultaten. Ook zou het ENW verder willen kijken naar het vervolg naar aanleiding van deze resultaten.

- **De herijking van het deltaprogramma**

In 2026 vindt de herijking van het Deltaprogramma plaats. Het ENW wil graag feedback leveren voor meerdere Deltaprogramma's, zoals het Deltaprogramma Wadden en het Deltaprogramma Hollandse Kust.

- **Graverijen door fauna**

Zowel graverijen als droogte leiden tot verstoring van het dijkprofiel en zijn daarmee van invloed op de overstromingskans. In 2024 is een ENW-advies uitgebracht over de invloed van bevergraverij op de

waterveiligheid. Het ENW wil dit graag breder trekken richting graverij door fauna in algemene zin en de mogelijke maatregelen die hiertegen genomen kunnen worden, of richting een onderzoek hoe faunabescherming tot minder belemmering kan leiden bij dijkversterkingen en -beheer.

4. Activiteiten en producten

Rol, positie en organisatie van het ENW

De ontwikkelingen in het klimaat leiden tot veel vragen over waterveiligheid, wateroverlast, droogte en dergelijke, en de gevolgen voor de verschillende watersystemen. Het ENW beschikt niet over de mogelijkheden om over al deze vragen een advies uit te brengen, maar het is belangrijk dat het netwerk wel betrokken blijft.

Het ENW moet zich daarom afvragen wat haalbaar is en daarvoor verschillende scenario's in beschouwing nemen: adviseren binnen de huidige mogelijkheden, meer inzet plegen of onderscheid maken in de verschillende soorten adviezen; welke vragen worden met veel diepgang opgepakt en welke mogelijk met minder. Dit vraagt ook een scherper proces van intake van de adviesvragen. Daarbij moet worden voorkomen dat bepaalde werkgroepen worden overvraagd.

De Kerngroep vergadert vijfmaal per jaar. De agenda is vaak vol, waardoor het niet altijd lukt om naast de reguliere agendapunten, zoals het behandelen van de adviezen ook nog verdiepende onderwerpen te behandelen in een vergadering. Daarom wordt eenmaal per jaar een themadag georganiseerd. Tijdens deze dag vindt ook de zelfevaluatie van de Kerngroep plaats.

Product / Activiteit	Toelichting
Evaluatie samenstelling en functioneren werkgroepen en Kerngroep	Tweejaarlijks wordt de samenstelling van het ENW geëvalueerd: is er voldoende diversiteit en inhoudelijke kennis op alle aspecten van waterveiligheid? Het secretariaat organiseert deze gesprekken tussen de voorzitter van het ENW, de werkgroepvoorzitters en de werkgroepsecretarissen.

Themadag en zelfevaluatie Kerngroep	Het secretariaat organiseert jaarlijks een themadag voor de Kerngroep waar ruimte is voor verdieping, en waar de Kerngroep het eigen functioneren evalueert.
Zichtbaarheid	Kerngroepleden en leden van de werkgroepen benutten het eigen netwerk om potentiële vraagstellers te attenderen op het ENW en de adviseringsmogelijkheden.
Actualiseren Reglement	De laatste versie van het Reglement dateert van begin 2025. Later in 2025 zal ook het onderdeel over de adviezen op de technische leidraden worden geëvalueerd en eventueel geactualiseerd.
Actualiseren van de Grondslagen voor hoogwaterbescherming	De Grondslagen voor hoogwaterbescherming zijn in november 2017 uitgebracht en worden op onderdelen geactualiseerd.

Kwaliteit van de advisering

Het uitbrengen van adviezen, gevraagd en ongevraagd, is de kerntaak van het ENW. De kwaliteit van de advisering en het verbeteren daarvan heeft dan ook continu de aandacht. Daarbij vindt het ENW het belangrijk dat er geen onderwerpen blijven liggen die relevant zijn. Het ENW neemt daarom niet enkel een afwachterende houding aan, maar pakt zelf onderwerpen op en brengt deze onder de aandacht van de betrokken partijen.

Net als in voorgaande jaren zullen ook in 2025 waterschappen, Rijkswaterstaat, het Hoogwaterbeschermingsprogramma en andere overheden met een taak in waterveiligheid, het ENW vragen advies uit te brengen over innovatieve dijkversterkingstechnieken, de beoordeling van waterkeringen en het beheer van zowel het watersysteem als de waterkeringen. Ook DGWB legt regelmatig uitgangspunten en resultaten van beleidsstudies en programma's ter beoordeling voor.

Om de kwaliteit van de adviezen te borgen zijn er procedures afgesproken, deze staan beschreven in het ENW-reglement. Met deze procedures wordt geborgd dat de adviesaanvraag aansluit bij (de expertise van) het ENW. Tevens wordt geborgd dat de adviesvrager zelf al een adequate vorm van kwaliteitsborging heeft uitgevoerd voordat überhaupt een vraag wordt gesteld aan het ENW. Adviezen worden vervolgens opgesteld door werkgroepleden die onafhankelijk kunnen adviseren met de juiste kennis. De adviezen worden vervolgens besproken en inhoudelijk getoetst in de werkgroep(en) en daarna besproken in de kerngroep.

Aandachtspunt is dat moet worden voorkomen dat het netwerk wordt overvraagd en wordt meegezogen in de hectiek en tijdsdruk van de projecten en programma's. Dit mag nooit ten koste gaan van de kwaliteit van de adviezen. De voorzitters van de kerngroep en werkgroepen bewaken dit. Uit de intake moet de meerwaarde blijken van een ENW-advies voor de adviesvrager, of welke innovatieve elementen de adviesvraag bevat.

Product / Activiteit	Toelichting
Intake van de adviezen vindt plaats samen met de secretarissen van de werkgroepen die het advies gaan opstellen.	Uitwerking door coördinator en secretarissen. Bij elke adviesaanvraag wordt een risico-inschatting gemaakt waarbij ten minste de volgende punten worden meegenomen: In hoeverre bevat de vraag een beleidsmatige component, hoe groot is de politiek-bestuurlijke gevoeligheid, hoe groot is de maatschappelijke gevoeligheid en hoe wordt de complexiteit ingeschat? Adviesvragen met een hoog risico worden eerst besproken in de Kerngroep, voordat deze worden behandeld in een of meer werkgroepen.
Monitoring van de doorwerking en opvolging van adviezen.	De Kerngroep besluit bij het uitbrengen van een advies ook over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de monitoring van de doorwerking en de opvolging van adviezen.
Borging van de onafhankelijkheid van de advisering.	In de adviezen wordt verantwoord wie er hebben meegewerkt aan het opstellen ervan.
Na een adviestraject met stevige impact terugkijken en evalueren.	Na een adviestraject wordt binnen de betreffende werkgroep teruggekeken en bepaald of er punten zijn die anders of beter hadden gekund. Dit wordt teruggekoppeld aan de Kerngroep.

5. Communicatie

De communicatie van het ENW verloopt via de eigen [website](#) en het relatiemagazine Infostroom. De website bestaat uit een deel dat voor iedereen toegankelijk is, en een besloten deel waar alleen de ENW-leden toegang hebben.

Website

De website wordt actief beheerd door het secretariaat. Dat betekent dat:

- de content op de website actueel is
- nieuwe ontwikkelingen op de website worden vermeld
- alle adviezen kort na versturen worden gepubliceerd

De website voldoet qua opbouw en vormgeving aan de geldende eisen voor digitale toegankelijkheid en wordt op deze wijze ook onderhouden. Nieuwe publicaties die geplaatst worden zijn in principe drempelvrij (adviezen en jaarverslag). In een enkel geval is volledige toegankelijkheid niet realiseerbaar, maar ook dan wordt gestreefd naar het zo veel mogelijk voldoen aan de regels.

Infostroom

De Infostroom wordt tweemaal per jaar, in het voor- en najaar, uitgebracht. De Infostroom bevat artikelen over thema's die actueel zijn, een overzicht van recent uitgebrachte adviezen en kennismaking met nieuwe leden.

De Infostroom verschijnt in een digitale vorm. Op dit moment ontvangen ongeveer 680 mensen het magazine. De Infostroom wordt toegestuurd naar vaste relaties van het ENW en personen die zichzelf hebben aangemeld.

ENW-dag

Ieder jaar wordt door het secretariaat een ENW-(mid)dag georganiseerd. Vanaf 2023 is het schema dat de even jaren een dag met externe relaties is, en in de oneven jaren een besloten bijeenkomst voor alleen de leden van het ENW.

De ENW-dag van 2025 zal een interne dag worden en na de zomer plaatsvinden. Wel is er de wens om de ENW-dagen te verplaatsen naar de voorjaarsperiode, in de loop van het jaar zal worden bepaald hoe dit qua planning in de praktijk zal worden gerealiseerd.

6. Financiering en capaciteit

Financiering

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor de financiering van het ENW en het beschikbaar stellen van capaciteit voor het secretariaat. DGWB draagt daarvoor namens de minister jaarlijks zorg voor een toereikend budget en voldoende capaciteit.

Het ENW maakt kosten voor de vergoedingen aan de voorzitters van de Kerngroep en werkgroepen, het opstellen van de zwaardere adviezen, notulisten, de website, de Infostroom, netwerkdagen, vergaderlocaties en reiskostenvergoedingen.

Bemensing secretariaat

Het secretariaat van het ENW is ondergebracht bij RWS Water Verkeer en Leefomgeving (WVL).

Het secretariaat heeft als taken:

- Algemene coördinatie van het ENW
- Secretaris van de Kerngroep
- Secretaris van de vier werkgroepen
- Notuleren bij de Kerngroep en de werkgroepen
- Verzorgen van de communicatie van het ENW

Voor het uitvoeren van deze taken wordt door DGWB 1,90 fte beschikbaar gesteld aan WVL.